

لیلا امامی^{۱*}، احمد ترکمان^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، گروه

معماری، بوشهر، ایران، ۰۹۱۷۱۷۴۹۶۲۱

lielanemami@yahoo.com

۲- دکتری معماری، عضو هیات علمی، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد

مرودشت، فارس، ایران. ۰۹۱۷۹۱۳۶۰۱۸

ahmadtorkaman@yahoo.com

چکیده

بافت‌های تاریخی در گذشته بر حسب نیاز زمان دارای عملکردهای منطقی و سلسله مراتبی بوده‌اند اکنون از لحاظ ساختاری و عملکردی دچار کمبودهایی می‌باشند و نمی‌توانند جوابگوی مخاطب خود باشند، اما به دلیل توجه به زمینه همچنان هویت مکان را در بر دارند. این چستار بر آن است به یکی از دغدغه‌های محیط امروز در گورک سادات و حل آن با توجه به زمینه در طراحی مناطق مجاور بافت‌های تاریخی و شناخت ویژگی‌های این گونه مناطق، بپردازد. ساختمان‌های تاریخی با خلوص و سادگی موجب می‌شوند اغتشاش ناشی از ارتباط میان طرح‌های ساده و جدید با ساختمان‌های قدیمی‌تر، نادیده گرفته نشود. از دیگر سو، دلایلی همچون انواع تخریب، افزایش جمعیت و نیازهای نوین زندگی بشر ناگزیر از ساخت و سازهای جدید شده است. در پژوهش به نقش مجموعه چند عملکردی در پیوند بین افکار گذشتگان و نیازهای امروز به فضای معماری دنبال می‌شود و بهره‌برداری از پتانسیل و توانمندی یک پهنه روستایی در گورک سادات را رهنمون خواهد شد. این نوشتار با فرضیه پیوند بین دیدگاه‌های سنتی و مدرن از طریق شناخت نقاط قوت بافت‌های با ارزش تاریخی به پیشگیری از مداخله ناآگاهانه در ایجاد فضاهای کالبدی روستاها، می‌پردازد. پرسش‌های: چگونه می‌توان با توجه به زمینه‌ی با ارزش تاریخی و مذهبی گورک سادات، نیازهای مخاطبین بومی و زوار را مرتفع نمود؟ آیا ایجاد فضای چند عملکردی در کنار بقاء تاریخی گورک سادات، مداخله‌ای قابل پذیرش و استفاده برای مخاطب خواهد بود؟ برای حفظ آثار ارزشمند تاریخی چه اقداماتی باید صورت گیرد؟ (تشریح مراحل فرسودگی، احیاء، باززنده سازی و ضوابط) پاسخ داده می‌شود. روش تحقیق راهبردی- ترکیبی (برای شناسایی بناها از روش تاریخی - تفسیری، در مرحله آسیب شناسی با روش کیفی) و میدانی است. سه محور اصلی که نتایج رشد و توسعه راهبردهای استفاده از تجارب سنتی و زمینه گرا در شکل گیری مجموعه چند عملکردی گورک سادات در آن گنجانده شده شامل: ضرورت احیاء و باز زنده سازی و توجه به بوم و زمینه، تشریح دلایل فرسودگی ونحوه برخورد با آن ودر آخر بررسی فضای چند عملکردی گورک سادات و تاثیر عملکردهای آن در مرتفع ساختن نیازهای امروز می‌باشد. روند ارائه شده در این مقاله، قابل تعمیم به موارد دیگر نیز می باشد، کافی‌ست متغیرهای ویژه‌ی هر نمونه به طور خاص به این فرآیند وارد شوند.

کلید واژه ها: بافت تاریخی، طراحی معماری، مجموعه چند عملکردی، هم‌جواری، گورک سادات.